

ESITTELYMUISTIO; ASiantuntijakuuleminen 15.10.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja työnvälityspalveluiden kehittämistä koskevaksi lainsäädännöksi (HE 108/2025 vp)

Esityksessä ehdotetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023; jäljempänä järjestämislaki) ja työttömyysturvalain (1290/2002) muuttamista. Lisäksi tehtäisiin muutoksia työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettuun lakiin (381/2023), kotoutumisen edistämistä annettuun lakiin (681/2023), kuntouttavasta työtoiminnasta annettuun lakiin (189/2001), Saamen kielilakiin (1086/2003), tulotietojärjestelmästä annettuun lakiin (53/2028) ja kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettuun lakiin (618/2021).

Tavoitteet

Työnhakijan palveluprosessiin ja palveluihin liittyvien muutosten tavoitteena on parantaa työvoimapalveluiden toimivuutta ja keventää työnhakijan palveluprosessia siten, että tukea työnhakuun voidaan kohdentaa nykyistä tarkoituksenmukaisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Tavoitteena on lisäksi lisätä harkintavaltaa palveluprosessissa sekä tukea työnhakijan työllistymistä ja digitalisaation hyödyntämistä yksilöllisissä palveluissa.

Työnhakuprofiileihin liittyvien muutosten tavoitteena on parantaa työmahdollisuuksien ja työntekijöiden kohtaantoa ja sitä kautta edistää työllisyyttä.

Työttömyysturvaseuraamuksiin liittyvien muutosten tavoitteena on selkeyttää ja yksinkertaistaa seuraamuksia ja tehostaa työttömyysetuuden menettämisen ohjaavalla vaikutuksella työnhakijoiden työnhakua, osallistumista heille järjestettävään palveluprosessiin sekä osallistumista työnhakua ja työllistymisen edistämistä tukeviin muihin palveluihin.

Keskeiset ehdotukset

Työnhakijan palveluprosessi

Alkuhaastattelun järjestämisen määräaika pidennettäisiin nykyisestä viidestä arkipäivästä kymmeneen arkipäivään. Tarkoitus olisi järjestää alkuhaastattelu mahdollisimman pian ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kymmenentenä arkipäivänä työnhakijaksi rekisteröimisestä lukien. Alkuhaastattelu järjestettäisiin nykyistä vastaavasti lähtökohtaisesti työvoimaviranomaisen toimipisteessä tai muussa asiointipisteessä. Tästä voitaisiin poiketa painavasta syystä.

Työnhakukeskustelut järjestettäisiin nykyistä vastaavasti kolmen kuukauden välein. Keskustelujen sisältöön tehtäisiin muutos, jossa korostettaisiin edellytystä palvelutarpeen arvioinnin ajantasaisuudesta. Työnhakukeskustelujen järjestämisellä varmistettaisiin, että työttömyyden jatkuessa jokaisen tilannetta tarkasteltaisiin säännöllisesti ja palvelutarve arvioidaisiin tarvittaessa uudelleen. Palvelutarpeen arviointia varten mahdollistettaisiin arvioinnissa olennaisten tulotietojen hyödyntäminen ja palvelutarpeen arviointiin kehitettäisiin työvoimapalvelujen valtakunnalliseen asiakastietojärjestelmään toimeenpanon tueksi työkalu.

Täydentävien työnhakukeskustelujen järjestäminen perustuisi työnhakijan palvelutarpeeseen nykyisen kaavamaisen mallin sijaan. Työvoimaviranomaisen olisi järjestettävä työnhakijalle täydentäviä työnhakukeskusteluja siten, että työnhakija saa tarvitsemansa tuen työnhakuun ja työllistymisen edellytysten paranemiseen. Alkuhaastattelun ja ensimmäisen työnhakukeskustelun välisenä aikana täydentäviä työnhakukeskusteluja järjestettäisiin lähtökohtaisesti viisi. Työvoimaviranomaisen arvion mukaan niitä voitaisiin kuitenkin järjestää muu määrä, jos se olisi työnhakijan palvelutarpeen vuoksi tarkoituksenmukaisempaa.

Työnhaun voimassaolo päättyisi, jos työnhakija jättäisi asioimatta työvoimaviranomaisen kanssa sen antamassa määräajassa ja edellyttämällä tavalla. Menettelyltä ei edellytettäisi enää sen toistuvuutta. Työnhaun voisi käynnistää uudelleen nykyistä vastaavasti.

Työnhakuvelvollisuus

Työnhakuvelvollisuuden osalta luovuttaisiin tietyistä poikkeuksista korvaamalla ne pääsäännön mukaisella työnhakuvelvollisuudella. Tämä koskisi esimerkiksi osa-aikaisia työntekijöitä ja henkilöitä, joilla on tiedossa myönteinen muutos työnhaun tilanteeseen. Nykyisin osa-aikatyötä tekevien tulee hakea yhtä työmahdollisuutta kolmen kuukauden aikana. Muutoksen jälkeen osa-aikatyötä tekevien tulisi hakea neljää työmahdollisuutta kuukauden aikana.

Työvoimaviranomaisen harkintaan perustuva mahdollisuus alentaa työnhakuvelvollisuutta tai jättää se kokonaan asettamatta säilytettäisiin. Muutoksen jälkeen työkyky voitaisiin huomioida paremmin myös työnhakuvelvollisuuden asettamatta jättämisessä.

Työvoimaviranomaisen työnhakijan haettavaksi osoittamien työpaikkojen velvoittavuutta lisättäisiin. Nykyisin haettavaksi osoitetun työpaikan hakeminen on työttömyysturvalain nojalla velvoittavaa vasta kuuden kuukauden kuluttua työnhakijan alkuhaastattelusta. Muutoksen jälkeen osoitetun työpaikan hakeminen olisi velvoittavaa heti työttömyyden alkamisesta.

Työnhakijan työnhakuprofiili

Valtakunnallisella palvelualustalla (Työmarkkinatori) kuka tahansa palvelualustalle kirjautunut henkilö voi laatia ja julkaista itsestään työnhakuprofiilin. Sen avulla profiilin laatija voi löytää osaamistaan vastaavia työpaikkoja. Palvelualustalle kirjautuneet työnantajat puolestaan voivat hakea ja tarkastella julkaistuja työnhakuprofiileja. He voivat myös ottaa kiinnostavaan työnhakijaan yhteyttä palvelualustan kautta.

Jatkossa työnhakijoilla olisi velvollisuus laatia ja julkaista työnhakuprofiili palvelualustalla sekä pitää profiili julkaistuna työnhaun voimassaolon ajan. Jos työnhakija ei laatisi tai julkaisi profiilia määräajassa, työvoimaviranomainen huolehtisi laatimisesta ja julkaisemisesta.

Laatimis- ja julkaisuvelvollisuuteen säädettäisiin poikkeuksia. Profiilia ei tarvitsisi laatia eikä julkaista, jos työnhakijalle ei asettaisi työnhakuvelvollisuutta tai hän työllistyisi koko-aikatyössä tai päätoimisena yrittäjänä tai opiskelisi päätoimisesti. Profiilia ei myöskään tarvitsisi laatia eikä julkaista esimerkiksi silloin, jos työnhakija ei voisi itsenäisesti hyödyntää palvelualustaa työnhaun tai työllistymisen edistämiseksi (esimerkiksi työ- ja toimintakyky, tietotekniikkataidot tai kieli-, luku- tai kirjoitustaidot) taikka työnhakuprofiilin julkaiseminen olisi muusta työnhakijaan liittyvästä syystä ilmeisen perusteetonta (ei asioi tietoteknisiä välineitä käyttäen tai voimassa oleva turvakielto). Kahdessa viimeksi mainitussa poikkeuksessa olisi aina mukana työvoimaviranomaisen kokonaisharkinta työnhakijan kokonaistilanteesta. Näin voitaisiin huomioida työnhakijoiden yksilölliset tilanteet ja tosiasialliset mahdollisuudet hyödyntää työnhakuprofiilia työllistymiseen.

Profiilin tulisi sisältää työnhaun ja työllistymisen kannalta olennaisia tietoja työnhakijan koulutuksesta, työkokemuksesta, muusta osaamisesta ja työtoiveista. Lisäksi se voisi työnhakijan harkinnan mukaan sisältää vapaamuotoisen esittelyn ja linkkejä palvelualustan ulkopuolisiin palveluihin.

Palvelualustalle kirjautuneiden tahojen oikeutta hakea ja tarkastella julkaistuja työnhakuprofiileja laajennettaisiin niin, että oikeus olisi myös yksityisillä työnvälitysyrityksillä. Työnantajat ja yksityiset työnvälitysyritykset saisivat käsitellä työnhakuprofiilien tietoja vain rekrytointi- tai työnvälitystarkoituksiin. Niin sanotulla suurella yleisöllä ei olisi mahdollisuutta nähdä työnhakuprofiileja.

Jälkikäteen lähetettävät muistutukset ja uusi tekstiviestimuistutus

Järjestämislaista kumottaisiin työvoimaviranomaisen velvollisuus muistuttaa työnhakijaa kirjallisesti työnhakijan menettelyn vaikutuksesta työllistymiseen ja oikeuteen saada työttömyysetuutta.

Jälkikäteen työnhakijan mahdollisen laiminlyönnin tapahduttua lähetettävä muistutus korvattaisiin säätämällä järjestämislaissa työvoimaviranomaisen velvollisuudesta informoida työnhakijaa häneltä edellytettyjen toimien velvoittavuudesta myös työnhaun kuluessa. Tällä pyritään ehkäisemään työnhakijan tahattomia laiminlyöntejä.

Muutoskokonaisuuden toimeenpanoon liittyen otetaan käyttöön työnhakijalle lähetettävä tekstiviestimuistutus. Muistutus lähetetään ennen työvoimaviranomaisen kanssa järjestettäviä tapaamisia sekä työnhakijalta edellytettyjen toimien määräajan päättymisen lähestyessä. Tällä tuetaan palveluprosessin tehokasta toteutumista ja ehkäistään työnhakijan tahattomia unohduksia ja erehdyksiä, jotka muutoin voisivat johtaa työttömyysturvaseuraamuksen asettamiseen.

Työttömyysturvaan liittyvät muutokset

Velvollisuus hakea opiskelupaikkoja työttömyysetuuden jatkumisen edellytyksenä

Yleisenä tavoitteena on ohjata nuoria nimenomaan tutkinnon suorittamiseen. Tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeminen voi kuitenkin eriyistä estyä. Syrjäytymisen ehkäisemiseksi olisi tarpeen, että näitä nuoria ohjattaisiin opiskelemaan juuri heille soveltuvia opintoja.

Työttömyysturvalakia muutettaisiin siten, että työllistymissuunnitelmassa tai sitä korvaavassa suunnitelmassa olisi nykyistä laajemmin mahdollista sopia muuhun kuin tutkintotavoitteeseen koulutukseen hakemisesta.

Työttömyysturvaseuraamukset

Nykyisin työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvästä työvoimapoliittisesti moitittavana pidettävästä menettelystä asetetaan korvauksettomia määräaikoja (eli niin sanottuja karensseja) ja työssäolovelvoite porrastettuna. Ensimmäinen moitittava menettely vuoden tarkastelujakson kuluessa ei aiheuta seuraamusta. Jos moitittavia menettelyjä on kaksi, työnhakija menettää oikeutensa työttömyysetuuteen seitsemältä kalenteripäivältä. Kolmannelta moitittavasta menettelystä työttömyysetuuden menettää 14 kalenteripäivältä. Jos työnhakija menettelee vielä neljännen kerran moitittavasti, hänelle asetetaan 12 kalenteriviikon työssäolovelvoite.

Työssäolovelvoite tarkoittaa työttömyysturvaoikeuden menettämistä toistaiseksi. Etuus oikeus palautuu, kun työnhakija on ollut esimerkiksi työssä tai osallistunut tiettyihin työvoimapalveluihin riittävän kauan. Työttömyysturvalaissa lueteltujen työllistymistä edistävien palveluiden ajalta työttömyysetuutta voidaan maksaa korvauksettomien määräaikojen ja työssäolovelvoitteen estämättä. Tähän ei ole esitetty muutosta.

Porrastettua seuraamuskokonaisuutta muutettaisiin siten, että työnhakija menettäisi oikeutensa työttömyysetuuteen ensimmäisestä työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvästä laiminlyönnistä. Korvaukseton määräaika olisi näissä tilanteissa kestoaltaan seitsemän kalenteripäivää.

Seuraamuskokonaisuus olisi neljän sijasta kaksiportainen. Jos työnhakija jatkaisi menettelyään, toisesta työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvästä laiminlyönnistä asetettaisiin kuuden kalenteriviikon työssäolovelvoite. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että jatkaessaan työvoimapoliittisesti moitittavaa menettelyään työnhakija menettäisi oikeutensa työttömyysetuuteen nykyistä nopeammin. Samalla etuus oikeutensa menettäneellä työnhakijalla olisi kuitenkin mahdollisuus palauttaa etuus oikeus nykyistä helpommin, koska työssäolovelvoitteen kesto lyhennettäisiin puoleen nykyisestä.

Keskeiset vaikutukset

Ehdotetut muutokset vahvistaisivat työllisyyttä arviolta noin 100–700 työllisellä. Työllisyysvaikutus vähentäisi julkisen talouden vuotuisia menoja arviolta noin 2,5–16,8 miljoonalla eurolla.

Yhteensä ehdotetut muutokset vähentäisivät julkiselle taloudelle aiheutuvia kustannuksia arviolta noin 16 miljoonalla eurolla vuodessa.

Ehdotetut muutokset vähentäisivät työvoimaviranomaisten lakisääteisiä tehtäviä 572 henkilötyövuoden verran, mikä vastaa 34,3 miljoonaa euroa. Esityksellä paikattaisiin selvityksissä havaittu työvoimapalvelujen henkilöasiakaspalvelun resurssivaje, jotta kunnilla olisi tosiasiallinen edellytys suoritua niille säädetyistä tehtävistä ja rahoitusperiaatte toteutuisi. Tästä syystä työvoimaviranomaisten valtionosuusrahoitusta vähennettäisiin palveluprosessiin ehdotettujen muutosten takia edellä mainittu 1,08 miljoonaa euroa.

Ehdotetut muutokset edellyttäisivät muutoksia työvoimapalvelujen valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin. Tästä aiheutuisi arviolta noin 3,9 miljoonan euron kertaluonteinen kustannus.

Keskeiset yhteydet yleistukea ja toimeentulotukea koskeviin muutoksiin

Esityksellä on liittymiä sosiaali- ja terveysministeriön esittelystä eduskunnalle annettuihin yleistukea ja toimeentulotukea koskeviin hallituksen esityksiin (HE 112/2025 vp ja HE 116/2025 vp). Esityskokonaisuutta ja esitysten yhteisvaikutuksia on kuvattu ja arvioitu laajemmin sosiaali- ja terveysministeriössä ja työ- ja elinkeinoministeriössä laaditussa muistiossa.

Toimeentulotukea koskevan hallituksen esityksen mukaan toimeentulotuen hakijat veloitettaisiin lähtökohtaisesti ilmoittautumaan työnhakijoiksi. Työnhakijoiksi siirtyisi vuosittain arviolta noin 44 000 uutta työnhakijaa. Keskimäärin työnhakijoita olisi kerrallaan arviolta 10 000–16 000 nykyistä enemmän.

Yleistukea koskevan hallituksen esityksen mukaan sellaiselle yleistuenensaajalle, jonka työttömyys on pitkittynyt, järjestettäisiin tehostettu aktiivointivointijakso. Jakso olisi pidempi alle 25-vuotiailla hakijoilla. Aktiivointijakson aikana työnhakijan palveluprosessiin kuuluvat keskustelut järjestettäisiin pääsääntöisesti paikan päällä työvoimaviranomaisen toimipisteessä. Aktiivointijakson tarkoituksena olisi selvittää työllistymisen esteitä, ohjata työnhakija palveluihin ja tukea tehostetusti työllistymistä. Aktiivointijakso ei lisäisi työvoimaviranomaisen järjestämien keskusteluiden määrää, koska jakson aikana keskustelut järjestettäisiin työnhakijan normaalin palveluprosessin mukaisesti.

Työttömyysturvaseuraamusten muutokset tulisivat sovellettaviksi myös yleistuessa. Lisäksi muutokset vaikuttaisivat työnhakijalle maksettavan toimeentulotuen määrään (Kansaneläkelaitos harkitsisi, tuleeko toimeentulotuen määrää alentaa asetetun työttömyysturvaseuraamuksen takia).

Työttömyysturvaseuraamusten asettamisen on tarkoitus johtaa nykyistä johdonmukaisemmin toimeentulotuen määrän alentamiseen.

Keskeistä perusoikeuksista ja hallituksen esityksen säätämisjärjestyksestä

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan hallituksen esityksen keskeisimmät seikat perusoikeuksien toteutumisen ja esityksen säätämisjärjestyksen näkökulmasta liittyvät työnhakijan työnhakuprofiiliin, henkilöasiakkaan tulotietojen käsittelyyn sekä työttömyysturvaseuraamusten muutoksiin.

Yksityiselämän suoja

Perustuslakivaliokunnan mukaan viranomaisen ylläpitämän Työmarkkinatorin työnhakuprofiilien tiedot kuuluvat viranomaisen asiakirjoina julkisuusperiaatteen soveltamisalaan (PeVL 14/2022 vp, s. 3).

Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan lainsäätäjän liikkuma-alaa rajoittaa henkilötietojen suoja koskevan säännöksen lisäksi myös se, että henkilötietojen suoja sisältyy osittain samassa momentissa turvatus yksityiselämän suojan piiriin. Lainsäätäjän tulee näin ollen turvata oikeus henkilötietojen suojaan tavalla, jota voidaan pitää hyväksyttävänä perusoikeusjärjestelmän kokonaisuuden kannalta. Säännös viittaa tarpeeseen lainsäädännöllisesti turvata yksilön oikeusturva ja yksityisyyden suoja henkilötietojen käsittelyssä. (Esimerkiksi PeVL 31/2017 vp, s. 2, ja PeVL 13/2016 vp, s. 3–4).

Perustuslakivaliokunnan mukaan yleisen tietosuoja-asetuksen yksityiskohtainen sääntely, jota tulkitaan ja sovelletaan EU:n perusoikeuskirjassa turvattujen oikeuksien mukaisesti, muodostaa yleensä riittävän säännöspohjan myös perustuslain 10 §:ssä turvatus yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Henkilötietojen suoja tulee turvata ensisijaisesti EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen ja kansallisen yleislainsäädännön nojalla. Kansallisen erityislainsäädännön säätämiseen tulee siten suhtautua pidättyvästi ja rajata sellainen vain välttämättömään tietosuoja-asetuksen salliman kansallisen liikkumavaran puitteissa. (PeVL 82/2022 vp, s. 2–3).

Valiokunnan mukaan on lisäksi selvää, että erityislainsäädännön tarpeellisuutta on arvioitava myös tietosuoja-asetuksenkin edellyttämän riskiperustaisen lähestymistavan mukaisesti kiinnittämällä huomiota tietojen käsittelyn aiheuttamiin uhkiin ja riskeihin. Mitä suurempi riski käsittelystä aiheutuu luonnollisen henkilön oikeuksille ja vapauksille, sitä perustellumpaa on yksityiskohtaisempi sääntely. Tällä seikalla on erityistä merkitystä arkaluonteisten tietojen käsittelyn osalta. Arkaluonteisten tietojen käsittelyn on oltava välttämätöntä ja sääntelyn täsmällistä ja tarkkarajaista. (PeVL 82/2022 vp, s. 2–3).

Perustuslakivaliokunta on lausunnoissaan pitänyt henkilötietojen julkistamista perustuslain puitteissa mahdollisena toteuttaa julkisena tietopalveluna, jos sille on oikeusturvan takeiden ja perusoikeusjärjestelmän tavoitteiden kannalta hyväksyttävät perusteet (PeVL 17/2021 vp, s. 42–43, PeVL 2/2017 vp, s. 7, PeVL 65/2014 vp, s. 4/ II—5/I, PeVL 32/2008 vp s. 2/I—3/II).

Perustuslakivaliokunta on lisäksi todennut, että se on arvioinut useita esityksiä, joissa on ehdotettu säädettäväksi mahdollisuudesta julkistaa tietoverkossa tietopalveluna tietoja, jotka sisältävät muun muassa henkilötietoja. Valiokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaan yleiseen tietoverkkoon sijoitettavan henkilörekisterin tietosisällöstä ei voida tehdä massahakuja, vaan esimerkiksi ainoastaan yksittäisiä hakuja (PeVL 82/2022 vp, s. 3 ja siinä valiokunnan viittaamat lausunnot).

Perustuslakivaliokunta on arvioinut viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä yleensä perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta ja kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen. Viranomaisen tietojensaantioikeus ja tietojenluovuttamismahdollisuus ovat valiokunnan

mukaan voineet liittyä jonkin tarkoituksen kannalta "tarpeellisiin tietoihin", jos tarkoitetut tietosisällöt on pyritty luettelemaan laissa tyhjentävästi. Jos taas tietosisältöjä ei ole samalla tavoin luetteloitu, sääntelyyn on pitänyt sisällyttää vaatimus "tietojen välttämättömyydestä" jonkin tarkoituksen kannalta (PeVL 21/2020, PeVL 10/2014 vp, s. 6/II).

Perustuslain 18 §:n 2 momentti asettaa julkiselle vallalle velvollisuuden edistää työllisyyttä ja velvollisuuden pyrkiä turvaamaan jokaiselle oikeus työhön. Työllisyyden edistämistä koskeva säännös on luonteeltaan julkiseen valtaan kohdistuva perustuslaillinen toimeksianto. Säännös ei ota kantaa työllisyyden hoidossa käytettävään keinovalikoimaan, vaan jättää julkiselle vallalle merkittävästi liikkumatilaa sen harkitsemisessa, miten työllisyyttä voidaan parhaiten edistää. Työllisyyden edistäminen merkitsee yhtäältä sitä, että julkinen valta pyrkii turvaamaan jokaiselle oikeuden työhön, ja toisaalta sitä, että julkisen vallan tulee pyrkiä estämään pysyvästi työtä vailla olevien ryhmän muodostumista. (HE 309/1993 vp, s. 68, PeVL 19/2018 vp, s. 2, PeVL 44/2000 vp, s. 2, PeVL 17/1995 vp, s.

Työnhakijan työnhakuprofiilin tietosisältö, käsiteltävät tiedot, käyttötarkoitus ja työnhakuprofiileihin käytettävät tiedot

Järjestämislakiin ehdotetun 129 §:n mukaan työnhakijan työnhakuprofiilin tulisi sisältää työhaun ja työllistymisen kannalta olennaiset tiedot koulutuksesta, työkokemuksesta, muusta osaamisesta ja työtoiveista. Näitä tietoja pidettäisiin julkisina henkilötietoina. Profiili olisi lähtökohtaisesti nimetön näillä tiedoilla, mutta nimettömyyttä ei kuitenkaan voitaisi taata.

Työnhakijalla olisi laaja mahdollisuus vaikuttaa itse profiilinsa lähtökohtaiseen nimettömyyteen, koska edellä mainitut tietosisällöt voitaisiin sisällyttää profiiliin ilman esimerkiksi työnantajaa tai koulutuksen järjestäjää yksilöiviä tietoja, täyttäen kuitenkin lainsäädännön edellytykset profiilin tietosisällölle. Tällöin työkokemuksen osalta olisi riittävää esimerkiksi tehtävänimike tai alaa koskeva tieto ja työkokemuksen pituus.

Lisäksi profiili voisi sisältää vapaamuotoisen esittelyn ja linkkejä palvelualustan ulkopuolisiin palveluihin. Näiden tietojen lisäämisen arvioitaisiin kuitenkin poistavan profiilin lähtökohtaisen nimettömyyden, riippuen kuitenkin tietojen sisällöstä. Mahdollisuus vapaamuotoisen esittelyn ja linkkien lisäämiseen olisi kuitenkin tärkeä ominaisuus työnantajien ja yksityisten työnvälitysyriyksien etsiessä avoimiin tehtäviin tekijöitä. Profiiliin ei saisi sisällyttää tietoja, jotka on laissa säädetty salassa pidettäväksi. Tämä antaisi työnhakijalle myös mahdollisuuden jättää jokin tieto sisällyttämättä profiiliin, mikäli hän arvioi, että tieto voisi johtaa salassa pidettävän tiedon paljastumiseen.

Nykyistä vastaavasti palvelualustan ylläpitäjän (KEHA-keskuksen) tulisi informoida työnhakijaa ennen julkaisemista työnhakuprofiilin sisältämien tietojen rajoituksista sekä julkaisemisen vaikutuksista henkilötietojen suojaan.

Työvoimaviranomainen laatisi ja julkaisisi työnhakijan profiilin vain, jos työnhakija ei itse toimisi määrääjässä. Ehdotetun 129 a §:n mukaan työvoimaviranomainen voisi sisällyttää työnhakijasta julkaisemaan profiiliin ainoastaan profiilin laatimisen ja julkaisemisen kannalta tarpeellisia tietoja. Näitä olisivat työnhakijan työhaun ja työllistymisen kannalta olennainen työkokemus, koulutus sekä tiedot luvista ja pätevyyksistä. Tiedot sisällytettäisiin ilman yksilöiviä tietoja. Muita tietoja olisivat työtoiveet, työnhakualue ja kielitaito. Näillä tiedoilla julkaistava työnhakuprofiili oli

pääsääntöisesti nimetön, mutta nimettömyyttä ei voitaisi taata ja tietoja pidettäisiin julkisina henkilötietoina.

Lisäksi työvoimaviranomainen voisi sisällyttää profiiliin työnhakijan pyytämän tiedon, jos se olisi sallittu tieto. Työvoimaviranomainen voisi julkaista myös työnhakijan pyytämät tiedot sekä sellaiset tiedot, jotka työnhakija on aikaisemmin itse julkaissut edellyttäen, että nämä olisivat sallittuja tietoja. Näitä tietoja pidettäisiin julkisina henkilötietoina. Näiden tietojen (vapamuotoinen esittely ja linkit ulkopuolisiin palveluihin) arvioitaisiin kuitenkin poistavan profiilin nimettömyyden, riippuen työnhakijan sisällytetäväksi pyytämistä tiedoista, tai tiedoista, joita hän olisi aikaisemmin julkaissut. Profiilin julkaistuna olemiselle tulisi myös aina määritellä päättymispäivä. Työvoimaviranomaisen tulisi aina informoida työnhakijaa työnhakuprofiilin julkaisemisesta.

Työvoimaviranomainen ei saisi sisällyttää erityisiä henkilötietoja työnhakuprofiiliin, ellei työnhakija olisi itse julkaissut tällaisia profiilissaan. Työvoimaviranomaisen työnhakuprofiili ei kuitenkaan saisi sisältää laissa salassa pidettäväksi säädettyjä tietoja. Jos työvoimaviranomainen arvioi ilmeiseksi, että jokin tiedoista paljastaisi esimerkiksi työnhakijan henkilöllisyyden tai salassa pidettävää tietoa, työvoimaviranomaisen tulisi jättää sisällyttämättä tieto julkaistavaan työnhakuprofiiliin tai muuttaa tieto yleisemmälle tasolle työnhakijan työnhakuprofiilissa, esimerkiksi alaa koskevaksi tiedoksi työtehtävänimikkeen sijaan. Tämä johtuisi suoraan tietosuoja-asetuksen tietojen minimointiperiaatteesta ja siitä, että työnhakuprofiilien tulisi olla nimettömiä.

Työvoimaviranomaisen työnhakijasta laatimaan ja julkaisemaan työnhakuprofiilin voitaisiin käyttää valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettuja tietoja sekä työnhakuprofiilien tietovarantoon tallennettuja tietoja. Tämä johtuisi siitä, että henkilöasiakkaan, (joka myös työnhakija on) tietoja voidaan käyttää järjestämislaissa tarkoitettujen palvelujen ja tehtävien järjestämiseen ja tuottamiseen. Työnhakuprofiilin laatimisen ja julkaisemisen ei katsottaisi laajentavan sitä käyttötarkoitusta, jota varten tiedot olisi alun perin kerätty, koska työnhakuprofiili olisi henkilöasiakkaalle tarkoitettu järjestämislaissa säädetty palvelu. Lisäksi työvoimaviranomaisen tietojen käyttöä valtakunnallisesta tietovarannosta työnhakuprofiileihin rajoitettaisiin ehdotetun 129 a §:n perusteella niin, että profiileissa olisi vain ne ehdottoman välttämättömät tiedot, jotka olisivat tarpeen profiilin julkaisemisen kannalta, eli tätä olisi pidettävä oikeasuhtaisia tavoiteltuun päämäärään nähden.

Työnhakija voisi palvelualustalla milloin tahansa muokata tai poistaa työnhakuprofiilinsa sisältämiä tietoja. Työnhakijan työnhakuprofiilin tulisi kuitenkin aina sisältää muokkaamisen ja tietosisällön poistamisen jälkeen työnhaun ja työllistymisen kannalta olennaiset tiedot työkokemuksesta, koulutuksesta, muusta osaamisesta ja työtoiveista. Työnhaun voimassaolon päättymisen jälkeen henkilö voisi vapaasti perua profiilinsa julkaisun sekä poistaa profiilinsa tietosisällön – näitä toimia ei kuitenkaan voisi tehdä työnhaun aikana.

Työvoimaviranomaisen ja KEHA-keskuksen yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettu käsittelyperuste työnhakuprofiilien tiedoille olisi 6 artiklan 1 momentin c alakohta, eli käsittely on tarpeen rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi. Työvoimaviranomainen ja KEHA-keskus olisivat yhteisrekisterinpitäjiä työnhakuprofiilien tietovarannon sekä työvoimapalveluiden valtakunnallisen tietovarannon osalta, ja tietojen käsittely olisi välttämätöntä järjestämislaissa säädettyjen tehtävien

hoitamiseksi. Työnhakijoiden työnhakuprofiilien tietojen käsittelyn tarkoituksista säädetään jo nykyisin voimassa olevassa järjestämislain 130 §:ssä, kuten tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdassa edellytetään – tätä ei ehdoteta muutettavaksi.

Edellä esitetyillä perusteilla työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että viranomaisten käsittelemät henkilötiedot työnhakijoista on rajattu vain niiden käsittelyn tarkoituksen kannalta ehdottoman välttämättömään suhteutettuna työnhakuprofiilin laatimiseen ja julkaisemiseen sekä työvoimaviranomaiselle ehdotettuun uuteen lakisääteiseen tehtävään ja profiileja koskevaan valvontaan. Tiedot ja niiden käsittely on myös rajattu niin, että ne täyttävät yleisen tietosuoja-asetuksen tietojen minimointiperiaatteen suhteessa niillä tavoiteltuun päämäärään, eli työllisyyden edistämiseen ja julkiselle vallalle perustuslain 18 §:n 2 momentissa säädettyyn velvoitteeseen suhteutettuna.

Työnhakuprofiilien julkaiseminen ja hakeminen palvelualustalla

Työnhakuprofiilien julkaisemisessa olisi kysymys henkilötietojen julkistamista koskevasta sääntelystä. Edellä on kerrottu työnhakuprofiilien sallitusta ja kielletystä tietosisällöstä ja nämä tietosisällöt muodostaisivat pohjan niille tiedoille, joita tietyssä työnhakuprofiilissa julkaistaisiin työnhakijasta.

Työnhakijoiden (sekä työnhakijaksi rekisteröityjen että muiden työnhakijoiden) työnhakuprofiilien julkaisemisen tarkoituksena olisi edistää työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaantoa ja siten työllisyyttä. Profiilien julkaisemisen arvioidaan lisäävän työllisyyttä 1250–2500 lisätyöllisellä.

Profiilit julkaistaisiin palvelualustalla, joka olisi osittain julkinen internetissä oleva tietopalvelu. Osittainen julkisuus johtuisi siitä, että julkaistuja profiileja voisivat hakea ja tarkastella ainoastaan vahvasti tunnistautuneet ja palvelualustalle kirjautuneet työnantajat tai yksityiset työnvälitysyrietykset, eli tahot, joilla olisi tosiasiallinen intressi löytää tai välittää työntekijä. Mainitut tahot voisivat löytää hakuja tekemällä ainoastaan profiileja, jotka olisivat julkaistuja.

Erikseen säädettäisiin siitä, että työnantajat ja yksityiset työnvälitysyrietyksen saisivat käsitellä työnhakuprofiilien tietoja vain rekrytointi- tai työnvälitystarkoituksessa. Työnantajien ja yksityisten työnvälitysyrietyksien työnhakuprofiilien tietojen käsittely perustuisi oikeutettuun etuun (yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan f alakohta), vaikka työnhakuprofiilien tiedot olisivat julkisia henkilötietoja, arvioitaisiin tarkoituksenmukaiseksi, että tietoja ei julkaistaisi avoimessa tietopalvelussa, sillä kysymys on muiden henkilöiden henkilötiedoista. Käyttötarkoitukset voitaisiin lisätä palvelualustan käyttöehtoihin ja näin ohjata työnantajia ja yksityisiä työnvälitysyrietyksiä tietoturvalliseen palvelualustan käyttöön ja osaltaan turvata julkaistujen profiilien tietojen käsittelyä.

Nykyistä järjestämislakia vastaavasti säädettäisiin siitä, että työnhakuprofiilien hakeminen palvelualustalla olisi mahdollista vain yksittäishakuina. Näin varmistettaisiin, että muutamalla erillisellä haulla ei olisi mahdollista saada näkyviin kaikkia työnhakuprofiileja eikä suurinta osaa niistä.

Työnhakuprofiilien hakemista ja tarkastelua palvelualustalla seurattaisiin työnantajien, yksityisten työnvälitysyrietyksien sekä työvoimaviranomaisten osalta lokitiedoilla. Lisäksi työvoimaviranomaisella tulisi olla myönnettyinä

käyttöoikeus ja hänellä tulisi olla lakisääteinen tehtävä, jota varten profiileja haetaan tai tarkastellaan. Näin voitaisiin jälkikäteen selvittää mahdolliset väärinkäytökset.

Työnhakijoiden työnhakuprofiilien julkaisemisen katsotaan toteuttavan perustuslain 18 §:n 2 momentissa säädettyä julkisen vallan velvollisuutta edistää työllisyyttä ja pyrkiä turvaamaan jokaiselle oikeus työhön, varsinkin kun ehdotuksen mukaan työvoimaviranomainen julkaisisi profiilin työnhakijasta, joka ei profiilia itse julkaisisi. Ehdotetuilla työnhakuprofiilia ja sen julkaisemista koskevilla säännöksillä pyritään edistämään sekä työnhakijoiden työllistymistä että työnantajien ja yksityisten työnvälitysyriksien osalta osaavan työvoiman saatavuutta nykyistä tehokkaammin ja siten turvaamaan jokaisen oikeutta työhön. Lisäksi sääntelyllä pyritään samanaikaisesti turvaamaan osaltaan oikeutta yksityiselämään ja henkilötietojen suojaan, sillä profileissa tulisi julkaista vain ehdottoman välttämättömät tiedot ja työnhakijoilla olisi itse laaja mahdollisuus vaikuttaa profiilissa julkaistaviin tietoihin.

Työnhakuprofiilin julkaisemisessa työnhakijoiden osalta arvioidaan olevan kyseessä osaltaan uudenlainen arviointitilanne henkilötietojen suojan kannalta, jolle ei suoraan löydy selkeää vastinetta perustuslakivaliokunnan aiemmasta lausuntokäytännöstä.

Esitetyn perusteella työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että työnhakuprofiilit ovat julkaistavissa esitetyllä tavalla eikä perustuslain 10 §:ä muodosta estettä ehdotetulle sääntelylle. Esitetyllä muutoksella on perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävät perusteet sen toteuttaessa perustuslain 18 §:n 2 momenttia. Esitetty sääntely on lisäksi yleisen edun mukaiseksi ja oikeasuhtaiseksi sääntelyn tavoitteena olevaan oikeutettuun päämäärään nähden. Sääntelyn katsotaan myös olevan sopusoinnussa perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön kanssa, henkilötietojen julkistamisesta internetissä olevassa tietopalvelussa (PeVL 82/2022 vp, s. 3 ja siinä valiokunnan viittaamat lausunnot, PeVL 17/2021 vp, s. 42–43, PeVL 2/2017 vp, s. 7, PeVL 65/2014 vp, s. 4/ II—5/I, PeVL 32/2008 vp s. 2/I—3/II).

Henkilöasiakkaan vapaaehtoinen työnhakuprofiili

Järjestämislain nykyisessä 14 luvussa säädetään henkilön vapaaehtoisesta mahdollisuudesta laatia ja julkaista lähtökohtaisesti nimetön työnhakuprofiili palvelualustalla. Sääntely vastaa asiasisällöltään 31.12.2024 kumotun julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012) 13 a luvun sääntelyä, joka on säädetty perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella (PeVL 14/2022 HE 225/2021 vp).

Vapaaehtoista profiilia koskeva ehdotettu sääntely vastaisi pääosin asiasisällöltään, mitä nykyisin säädetään järjestämislain 14 luvussa henkilön vapaaehtoisesta mahdollisuudesta laatia ja julkaista työnhakuprofiili. Pykälä ja niiden sisältöä kuitenkin järjesteltäisiin esityksessä uudelleen.

Muutoksia nykytilaan aiheutuisi sen osalta, että nykyisten työnantajien lisäksi yksityiset työnvälitysyriksien voisivat palvelualustalle kirjautumisen jälkeen hakea ja tarkastella julkaistuja työnhakuprofiileja, eli he voisivat nähdä henkilöasiakkaan vapaaehtoisesti julkaiseman profiilin.

Lisäksi työvoimaviranomainen ja KEHA-keskus näkisi ja pystyisi tunnistamaan henkilöasiakkaan työnhakuprofiilin lakisääteisten tehtäviensä suorittamiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo sääntelyn tältä osin vastaavan perustuslakivaliokunnan vakiintunutta lausuntokäytäntöä henkilötietojen julkistamisesta internetissä olevassa tietopalvelussa eikä sääntelyn katsota olevan ristiriidassa perustuslain 10 §:n turvattujen oikeuksien kanssa vapaaehtoiseen työnhakuprofiiliin tehtävien muutoksien osalta.

Oikeus käsitellä henkilöasiakkaan tulotietoja palvelutarpeen arvioimiseksi

Esityksen 1. lakiehdotuksen (järjestämislaki) 114 §:ään tehtäisiin työvoimapalveluissa käsiteltäviä henkilötietoja koskeva muutos. Ehdotuksen mukaan henkilöasiakkaasta voitaisiin käsitellä tietoja palkoista ja tuloista, tuloerien ansainta-ajankohdista sekä ammattinimikkeistä palvelutarpeen arvioimiseksi, eli lakisääteisen tehtävän hoitamiseksi.

Henkilötietojen käsittelyn perusteena olisi yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti rekisterinpitäjän lakisääteiset tehtävät. Mainitun artiklan 3 kohdan perusteella käsittelyn tarkoituksesta säädettäisiin jo nykyisin voimassa olevassa järjestämislain 112 ja 113 §:ssä. Sääntelyn katsotaan täyttävän yleisen tietosuoja-asetuksen kriteerit.

Vastaavasti 7. lakiehdotuksessa ehdotetaan tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n 1 momentin 34 kohdan muuttamista niin, että sinne lisättäisiin käyttötarkoitukseen palvelutarpeen arviointia koskevat tehtävät.

Työvoimaviranomaisen tiedonsaantioikeus perustuisi järjestämislain 115 §:n, jonka mukaan työvoimaviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä maksutta työvoimapalvelujen toimeenpanossa välttämättömät tiedot muun muassa toiselta kunnan ja valtion viranomaiselta. Työvoimaviranomaisen tiedonsaantioikeutta rajoittaa vakiintuneesti myös heidän oikeutensa käsitellä henkilöasiakkaiden tietoja, josta säädetään järjestämislain 114 §:ssä.

Järjestämislain 114 §:ään lisättäisiin tiedot, joita henkilöasiakkaasta voitaisiin käsitellä ja ne olisi pykälässä pyritty luettelemaan tyhjentävästi. Tämän johdosta myös työvoimaviranomaisen 115 §:ssä säädetty tiedonsaantioikeus ulottuisi mainittuihin tietoihin, mutta olisi edelleen sidottu työvoimapalvelujen toimeenpanossa välttämättömiin tietoihin. Lisäksi tiedonsaantioikeus rajoitettaisiin sekä tulotietojärjestelmästä annetun lain että järjestämislain säännöksissä palvelutarpeen arvioimista koskevaan tehtävään, ja tiedonsaantioikeus katsottaisiin yleisen edun mukaiseksi sen liittyessä järjestämislaissa säädetyn lakisääteisen tehtävän hoitamiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että esitetty sääntely täyttää perustuslakivaliokunnan vakiintunen lausuntokäytännön tietojen saamisesta ja luovuttamisesta, kuten (PeVL 21/2020, PeVL 10/2014 vp, s. 6/II).

Työttömyysturvaseuraamukset

Työttömyysturvaseuraamuksia koskevat nykyiset työttömyysturvalain säännökset on säädetty pitkälti perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella. Seuraamuksia on uudistettu viimeksi laajemmin 2012, kun säännökset koottiin uudeksi työttömyysturvalain 2 a luvuksi (HE 111/2011 vp) ja 2022, kun palveluihin ja työnhakuun liittyvien seuraamusten kestoja porrastettiin ja muita korvauksettomia määräaikoja lyhennettiin (HE 167/2021 vp).

Perustuslakivaliokunta viittasi hallituksen esitystä HE 111/2011 vp käsitellessään lausunnossaan (PeVL 2/2012 vp) kokoavasti aiempaan vakiintuneeseen lausuntokäytäntöön ja totesi, että työttömyysturvan saamisen edellytysten arvioinnissa lähtökohtana on perustuslain 19 §:n 2 momentissa säädetty oikeus perustoimeentulon turvaan, mutta perustuslaki sinänsä ei estä asettamasta ehtoja perustoimeentuloa turvaavan etuuden saamiselle (ks. esim. PeVL 50/2005 vp, s. 2/II ja siinä mainitut lausunnot).

Perustuslakivaliokunta mainitsi lausunnossaan (PeVL 2/2012 vp) myös, että työttömyysturvan kohdalla kyse voi olla ehdoista, joilla pyritään edistämään työttömän työllistymistä ja jotka ovat siten sopusoinnussa oikeutta työhön koskevan perustuslain 18 §:n kanssa. Valiokunta on hyväksynyt sanktioina käytettävät korvauksettomat kaudet. Sanktiona käytetyn etuuden epäämisen pitää kuitenkin olla asiallisesti perustellussa suhteessa siihen, minkälaisia työllistymisen edistämistä tarkoittavia toimenpiteitä on ollut tarjolla ja mitä työttömänä olevan henkilön syyksi voidaan lukea.

Korvauksetta jääviä ajanjaksoja ei myöskään voi kehittää niin pitkiksi, että ne muodostuisivat perustuslaista aiheutuvan velvoitteen kiertämiseksi (ks. PeVL 43/2001 vp, s. 2–3 ja PeVL 46/2002 vp, s. 2). Ehdotettujen muutosten jälkeenkin työttömyysturvaseuraamukset olisivat lievempiä kuin perustuslakivaliokunnan edellä viitattujen lausuntojen laatimisajan kohtana.

Työttömyysturvan seuraamusjärjestelmään vaikuttaa myös se, millaisia työnhakuun liittyviä toimia sekä millaista työnhakijan palveluprosessiin ja muihin palveluihin osallistumista työnhakijalta edellytetään. Ehdotettujen muutosten jälkeenkin työnhakijalla säilyisi mahdollisuus omalla toiminnallaan menetellä siten, ettei työttömyysturvaseuraamuksia aseteta.

Työttömyysturvaoikeuden menettäneellä työnhakijalla on oikeus saattaa asiansa sosiaaliturva-asioden muutoksenhakulautakunnan tutkittavaksi valittamalla työttömyyskassan tai Kansaneläkelaitoksen antamasta päätöksestä. Tässä yhteydessä tutkitaan myös työnhakijan etuus-oikeutta koskevan työvoimapolitiittisen lausunnon oikeellisuus. Muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutus-oikeuteen.

Vaikka asetettavien työttömyysturvaseuraamusten määrän arvioidaan pysyvän nykyisellään, työssäolovelvoitteiden (eli etuus-oikeus lakkaa toistaiseksi) määrä kasvaisi arviolta noin 8 000:sta noin 15 000:een. Sellaisia uusia työnhakijoita, joille muutosten yhteisvaikutuksena asetettaisiin työssäolovelvoite ja jotka olisivat toimeentulotukeen liittyvän perusosan alentamisen harkinnan piirissä, arvioidaan olevan vuosittain noin 4 200.

Työttömyysturvaseuraamusten asettamiset voivat joskus lisätä työnhakijoiden tarvetta turvautua toimeentulotukeen. Jos eduskunta hyväksyy hallituksen esityksessä HE 116/2025 vp toimeentulotukeen ehdotetut muutokset, toimeentulotuen määrää voitaisiin alentaa työttömyysturvaseuraamuksen perusteella. Kyse olisi kuitenkin Kansaneläkelaitoksen harkintaan perustuvasta ratkaisusta.

Toimeentulotuen saajille on perustuslakivaliokunnan mukaan mahdollista asettaa perustuslain 19 §:n 1 momentin estämättä myös velvoitteita (PeVL 31/1997 vp, s. 4, PeVL 34/2010 vp, s. 2, PeVL 11/2023 vp, s. 4). Toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) säätämisen yhteydessä perustuslakivaliokunta katsoi toimeentulotuen perusosan alentamisen mahdolliseksi tiettyjen edellytysten täytyessä. Perustoimeentulotuen

alentamisen edellytykseksi ehdotettiin, että tuen saaja on ilman perustelua syytä kieltäytynyt yksilöidysti tarjotusta työstä tai työvoimapoliittisesta toimenpiteestä taikka on laiminlyönnillään aiheuttanut sen, ettei tätä ole voitu hänelle tarjota. Korkeamman alentamisprosentin edellytykseksi ehdotettiin tuolloin toistuvaa kieltäytymistä tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytettiin, että kyse on sellaisesta työstä tai työvoimapoliittisesta toimenpiteestä, jolla henkilö voisi hankkia ihmisarvoisen elämän edellyttämän turvan, ja että alentamista ei voida pitää kohtuuttomana.

Valiokunta piti arvioinnissaan merkittävänä seikkana sitä, että henkilölle on tarjottu todellinen mahdollisuus hankkia toimeentulonsa työtä tekevällä tai työvoimapoliittiseen toimenpiteeseen osallistumalla.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkemyksen mukaan työttömyysturvalakiin ehdotetut muutokset eivät olisi ristiriidassa perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön kanssa.

Rahoitusperiaate

Edellä olevassa jaksossa "keskeiset vaikutukset" on kuvattu ehdotettujen muutoksien vaikutusta kuntien tosiasiallisiin edellytyksiin suoriutua heidän lakisääteisistä velvoitteistaan. Vähennystä ei tehtäisi täysimääräisenä, minkä vuoksi työ- ja elinkeinoministeriön käsityksen mukaan esitys täyttää perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön rahoitusperiaatteesta. Esimerkiksi (PeVL 18/2001 vp, PeVL 30/2013 vp, s. 5/II, PeVL 12/2011 vp, s. 2/II, PeVL 41/2010 vp, s. 5/II).

Laati:

Erityisasiantuntija Riku Hurme
Hallitusneuvos Timo Meling